

Návrh zmien vo vykonávaní medzinárodných sankcií v Slovenskej republike

Cieľom predkladaného materiálu je splnenie úlohy C.6 a C.7 uznesenia vlády SR č. 221 z 23. marca 2022 (ďalej len „uznesenie vlády č. 221/2022“), ktoré bolo schválené ako súčasť materiálu *„Návrh opatrení na zabezpečenie efektívneho vykonávania medzinárodných sankcií, s osobitným zameraním na reštriktívne opatrenia prijaté v nadväznosti na situáciu na Ukrajine“*.

Citovaným uznesením vlády boli s termínom plnenia do 30. septembra 2022 uložené ministerke spravodlivosti dve úlohy:

C.6 na základe odporúčania Ústrednej koordinačnej skupiny pre vykonávanie medzinárodných sankcií predložiť vláde návrh na určenie budúceho stáleho koordinačného orgánu (alebo orgánov) pre vykonávanie medzinárodných sankcií.

C.7 v spolupráci s Ústrednou koordinačnou skupinou pre vykonávanie medzinárodných sankcií vypracovať analýzu možnosti trestnoprávneho postihu porušovania medzinárodných sankcií.

Nad rámec uvedeného sa súčasne predkladá návrh na vykonanie ďalších legislatívnych zmien, a to v oblastiach, v ktorých bola Ústrednou koordinačnou skupinou pre vykonávanie medzinárodných sankcií (ďalej len „ÚKS“) identifikovaná potreba zmeny za účelom zefektívnenia vykonávania medzinárodných sankcií.

ÚKS primárne posudzovala koncept mechanizmu vykonávania medzinárodných sankcií v Slovenskej republike¹. V danej súvislosti najmä zhodnotila špecifiká a vhodné prvky a prepojenia súvisiacich mechanizmov Organizácie spojených národov (ďalej len „OSN“) a Európskej únie (ďalej len „EÚ“). Výsledkom posúdenia bol záver, že najefektívnejším prístupom je mať k dispozícii univerzálny právny rámec s flexibilitou potrebnou na zohľadnenie osobitných mechanizmov. V danom kontexte tak ÚKS navrhuje zmenu koncepcie aktuálnej platnej právnej úpravy.²

I keď oficiálny európsky preklad anglického výrazu „freeze“/„freezing“ je „zmrazenie“, na účely materiálu sa tento pojem prekladá ako „zaistenie“, nakoľko pojem zaistenie je zaužívaný v slovenskej legislatíve aj praxi. V následných legislatívnych prácach však bude potrebné ustáliť slovenský preklad tak, aby bolo zrejmé, že v prípade „zmrazenia“ ide o zaistenie bez následného prevzatia veci do správy štátu, na rozdiel od zaistenia spojeného s (fyzickým) prevzatím takejto veci do správy štátu, ktoré je v angličtine označované ako „seizure“.

¹ Pojem „výkon medzinárodných sankcií“ obsahuje v zmysle aktuálneho znenia zákona č. 289/2016 Z. z. o vykonávaní medzinárodných sankcií a o doplnení zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov okrem samotnej exekutívnej zložky aj všetky atribúty súvisiacich procesov akými sú najmä: schvaľovanie nových druhov sankcií, určenie osôb na zaradenie na sankčné zoznamy (listing), vyradenie osôb zo sankčných zoznamov (delisting), zaistenie majetku, výnimky resp. vyňatie majetku zo zaistenia (freezing-defreezing), správa zaisteného majetku, komunikácia, plnenie notifikačných povinností, dohľad a sankcie za porušenie sankčného režimu.

² Zákon č. 289/2016 Z. z. o vykonávaní medzinárodných sankcií a o doplnení zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov.

V súčasnom zákone č. 289/2016 Z. z. o vykonávaní medzinárodných sankcií a o doplnení zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 289/2016 Z. z.“) sa uvedenému približuje koncept obmedzenia výkonu vlastníckeho práva (§ 11), ktorý však nezodpovedá svojím rozsahom (t. j. obmedzením na výkon vlastníckeho práva) požiadavkám Nariadenia Rady (EÚ) č. 269/2014 zo 17. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 78, 17. 3. 2014) v platnom znení³.

Plnenie úlohy C.6: Určenie budúceho stáleho koordinačného orgánu (alebo orgánov) pre vykonávanie medzinárodných sankcií.

Nejasné prerozdelenie povinností príslušných orgánov v oblasti výkonu medzinárodných sankcií bolo identifikované ako jeden z kľúčových nedostatkov slovenskej právnej úpravy v tejto oblasti. Na základe intenzívnych niekoľko mesačných rokovaní ÚKS, ktorú ministerka spravodlivosti zriadila plniac úlohu B.1 uznesenia vlády č. 221/2022, bol touto skupinou odporučený nižšie uvedený návrh prerozdelenia kompetencií v oblasti vykonávania medzinárodných sankcií v podmienkach SR. Toto prerozdelenie bude účinné schválením novej právnej úpravy medzinárodných sankcií v podmienkach SR a súvisiacich predpisov.

A. Ústredný koordinačný orgán („ÚKO“)

(1) Ústredným koordinačným orgánom pre výkon medzinárodných sankcií bude **Ministerstvo financií SR** („MF SR“).

(2) ÚKO bude za účelom riadnej koordinácie medzinárodných sankcií najmä:

- a. koordinovať činnosť a zjednocovať postupy ústredných orgánov pre vykonávanie medzinárodných sankcií a povinných osôb, vrátane spolupráce s ústrednými orgánmi pri vydávaní metodických usmernení pre výkon medzinárodných sankcií v rámci ich pôsobnosti,
- b. spolupracovať s ústrednými orgánmi pri zabezpečovaní odbornej prípravy v oblasti medzinárodných sankcií pre ústredné orgány a v odôvodnených prípadoch aj pre povinné osoby,
- c. spolupracovať s príslušnými orgánmi OSN, EÚ, s príslušnými orgánmi členských štátov EÚ alebo tretích štátov s obdobnými právomocami/obdobným postavením,
- d. zastupovať SR a zabezpečovať plnenie povinností SR vyplývajúcich z medzinárodných a európskych mechanizmov vo vzťahu k vykonávaniu medzinárodných sankcií,
- e. vykonávať notifikácie do príslušných medzinárodných databáz a databáz EÚ súvisiacich s výkonom medzinárodných sankcií v spolupráci s ústrednými orgánmi,

³ Článok 2 nariadenia č. 269/2014 v platnom znení znie: „Zmrazujú sa všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria akýmkoľvek fyzickým osobám alebo fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom s nimi spojeným, ktoré sú uvedené v prílohe I, alebo ktoré tieto osoby, subjekty alebo orgány vlastní, majú v držbe alebo kontrolujú.“

- f. vykonávať kontrolu nad implementáciou opatrení pre výkon medzinárodných sankcií ústrednými orgánmi a v prípade nedostatkov ukladať opatrenia na ich odstránenie,
- g. vytvoriť a spravovať jednotný webový portál SR vzťahujúci sa na výkon medzinárodných sankcií a aktualizovať ho na základe informácií poskytnutých jednotlivými ústrednými orgánmi.

(3) Vo vzťahu k výkonu medzinárodnej sankcie, ktorou sa obmedzuje výkon práv k majetku podliehajúcemu medzinárodnej sankcii bude ÚKO najmä:

- a. rozhodovať v sporných prípadoch o určení majetku, ktorý má podliehať medzinárodnej sankcii, vrátane dôsledného uplatňovania konceptu konečného užívateľa výhod,
- b. rozhodovať v druhom stupni o rozhodnutiach Ústredného orgánu pre vyhľadávanie a zaistenie majetku o majetku podliehajúcemu medzinárodnej sankcii a o podmienkach resp. výnimkách zo zaistenia,
- c. rozhodovať v druhom stupni o rozhodnutiach Ústredného orgánu pre vyhľadávanie a zaistenie majetku o správnych sankciách pre porušenie alebo obchádzanie medzinárodnej sankcie týkajúcej sa zaisteného majetku,
- d. oznamovať požadované informácie o zaistenom majetku do príslušných databáz EÚ.

(4) Vo vzťahu k medzinárodným sankciám pri ktorých je pozitívny alebo negatívny kompetenčný konflikt o príslušnosť, ÚKO určí príslušný ústredný orgán na základe záväzného stanoviska Koordinačnej rady.

Ak z kompetenčného zákona alebo iného osobitného prepisu nevyplýva pôsobnosť žiadneho orgánu k všeobecne formulovanej medzinárodnej sankcii uplatňovanej *erga omnes*, ÚKO na základe záväzného stanoviska Koordinačnej rady pridelí jej vykonanie kompetenčne najbližšiemu orgánu, ktorý bude vydávať usmernenia k jej vykonávaniu a rozhodovať v konaní o priestupkoch a správnych deliktoch za porušovanie takejto medzinárodnej sankcie.

V prípade, ak takto určený ústredný orgán nesúhlasí so svojou príslušnosťou, rozhodne o príslušnosti vláda. Do rozhodnutia vlády plní funkcie príslušného ústredného orgánu orgán, ktorý na základe stanoviska Koordinačnej rady určí ÚKO.

(5) Za účelom uľahčenia plnenia vybraných úloh bude ÚKO asistovať **Koordinačná rada („Rada“), ktorá bude vydávať pre ÚKO záväzné stanoviská** najmä v nasledovných oblastiach:

- a. sporné prípady určovania majetku podliehajúceho medzinárodným sankciám,
- b. negatívne alebo pozitívne kompetenčné spory medzi ústrednými a inými orgánmi za účelom zabezpečenia efektívneho vykonávania reštriktívnych opatrení,
- c. výsledky kontroly vykonanej ÚKO voči ostatným príslušným ústredným orgánom v prípade sporu o výsledku kontroly alebo uloženého opatrenia na odstránenie nedostatkov,
- d. iné oblasti súvisiace s implementáciou medzinárodných sankcií, kde je potrebná koordinácia stanovísk viacerých dotknutých rezortov.

Rada bude zasadať v rôznom zložení, tak, aby v nej boli zastúpené všetky relevantné inštitúcie, ktorých sa bude týkať prerokúvaná problematika. Vo vzťahu k vyššie uvedeným oblastiam sa budú s hlasovacím právom rokovaní Rady zúčastňovať nasledovné inštitúcie:

- a. ÚKO, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Slovenská informačná služba („SIS“), Vojenské spravodajstvo („VS“), Národná centrála osobitných druhov kriminality Prezídia Policajného zboru („NCODK PPZ“), Úrad špeciálnej prokuratúry („ÚŠP“)⁴, Národný bezpečnostný úrad SR („NBÚ SR“), Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Finančná spravodajská jednotka Prezídia Policajného zboru („FSJ PPZ“), Národná banka Slovenska („NBS“), Ústredný orgán pre vyhľadávanie a zaistenie majetku
- b. všetky ústredné orgány a iné orgány, ktoré by mohli byť príslušné pre vykonávanie reštriktívnych opatrení,
- c. a d. ÚKO a tie orgány, ktorých sa týka prerokúvaná problematika

ÚKO môže na rokovania Rady prizvať aj iné osoby, ktoré sa však rokovaní Rady budú zúčastňovať bez hlasovacieho práva. Predsedať Rade bude ÚKO, ktorý bude plniť vo vzťahu k Rade aj úlohy sekretariátu.

B. Ústredný orgán pre vyhľadávanie a zaistenie majetku („ÚOVZM“)

(1) Ústredným orgánom pre vyhľadávanie majetku, ktorý podlieha medzinárodnej sankcii (zaisteniu) a pre vydávanie rozhodnutí o zaistení majetku podliehajúceho medzinárodnej sankcii bude **Finančné riaditeľstvo SR**, pokiaľ rozhodnutie o zaistení sankcionovaného majetku nevydáva v zmysle osobitných predpisov Ministerstvo hospodárstva SR alebo Ministerstvo vnútra SR.

(2) ÚOVZM za účelom riadnej implementácie medzinárodných sankcií bude najmä:

- a. vyhľadávať (hnuteľný a nehnuteľný) majetok sankcionovaných osôb, vrátane dôsledného uplatnenia konceptu konečného užívateľa výhod,
- b. vydávať v nesporných prípadoch rozhodnutia o určení majetku podliehajúceho medzinárodnej sankcii s výnimkou tovarov dvojakého použitia,
- c. vypracúvať v sporných prípadoch podklady k určení majetku podliehajúceho medzinárodnej sankcii pre ÚKO za účelom prijatia rozhodnutia;
- d. rozhodovať v prvom stupni o majetku podliehajúceho medzinárodnej sankcii a o súvisiacich podmienkach resp. výnimkách zo zaistenia (s výnimkou majetku, pri ktorom osobitné predpisy stanovujú kompetencie v tejto oblasti iným orgánom);
- e. určovať orgán, ktorý je s ohľadom na druh zaisteného majetku najvhodnejší na prevzatie zaisteného majetku do správy⁵ alebo pokračovať v jeho správe
- f. zdieľať výsledky zistení a rozhodnutí podľa písm. a) až c) s ústrednými orgánmi a inými povinnými osobami,

⁴ Odporúča sa najmä prokurátor - národný spravodajca pre Eurojust pre záležitosti terorizmu

⁵ Zákon č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku (§1 ods. 3 a nasl.)

- g. spolupracovať a vymieňať si informácie najmä s NCODK PPZ, FSJ PPZ, SIS, VS a s orgánmi iných štátov s obdobnými právomocami ako bude mať ÚOVZM pri vykonávaní medzinárodných sankcií,
- h. oznamovať požadované informácie o zaistenom majetku do príslušných databáz EÚ.

C. Ústredné orgány („ÚO“)

Vykonávanie medzinárodných sankcií zabezpečujú v rámci svojej pôsobnosti ústredné orgány⁶, ktoré najmä

- a. vydávajú metodické usmernenia pre oblasti výkonu medzinárodných sankcií v ich pôsobnosti v spolupráci s ÚKO a usmerňujú a koordinujú povinné osoby,
- b. zabezpečujú odbornú prípravu v oblasti medzinárodných sankcií v spolupráci s ÚKO,
- c. udeľujú výnimky, ktoré sú v ich priamej pôsobnosti; udeľovanie výnimiek týkajúcich sa zaisteného majetku podliehajúceho medzinárodnej sankcii udeľuje ÚKO alebo ÚOVZM, ak rozhodnutie o zaistení nevydáva v zmysle osobitných predpisov iný orgán,
- d. oznamujú ÚKO všetky skutočnosti, pri ktorých je potrebná notifikácia do príslušných databáz EÚ,
- e. vykonávajú kontrolu nad výkonom medzinárodných sankcií povinnými osobami, vrátane ukladania sankcií v správnom konaní (priestupky, správne delikty),
- f. poskytujú súčinnosť ÚKO a iným orgánom plniacim úlohy v oblasti vykonávania medzinárodných sankcií.

Koncept ústredných orgánov je pre účely budúcej právnej úpravy autonómny; teda ústredným orgánom pre účely vykonávania medzinárodných sankcií nemusia byť vždy len ústredné orgány štátnej správy. Rovnako, tie ústredné orgány štátnej správy, ktoré nie sú uvedené medzi ústrednými orgánmi pre vykonávanie medzinárodných sankcií, sú v postavení povinných osôb a spolupracujúcich orgánov.

Osobitné postavenie medzi ústrednými orgánmi pre vykonávanie medzinárodných sankcií má Ministerstvo financií SR, ktoré bude plniť súčasne úlohy (1) Ústredného koordinačného orgánu, vrátane úloh sekretariátu Rady a (2) úlohy ústredného orgánu vo vymedzenej oblasti jeho pôsobnosti a Finančné riaditeľstvo SR v spolupráci s ďalšími orgánmi finančnej správy, ktoré bude plniť, okrem úloh ústredného orgánu pre pohyb tovaru, hotovosti a pohľadávok, aj úlohu Ústredného orgánu pre vyhl'adávanie a zaisti'ovanie majetku.

Príslušnosť ústredných orgánov

(1) **Ministerstvo financií SR** plní okrem úloh ÚKO aj úlohy ústredného orgánu pre

- a. **oblasť finančných služieb** a finančných trhov, prevodov finančných prostriedkov, používania platobných prostriedkov, nákupu a predaja cenných papierov a iných finančných nástrojov, poistenia a zaistenia najmä pokiaľ ide o obmedzenie, príkaz alebo zákaz

⁶ Ústrednými orgánmi sa nemajú na mysli ústredné orgány štátnej správy. Ide o autonómnu definíciu pre účely budúceho zákona.

- i. poskytovania akéhokoľvek finančného plnenia slovenskou osobou v prospech sankcionovanej osoby, ako aj uzatváranie akéhokoľvek obchodu s takouto osobou vrátane obchodu s cudzou menou,
 - ii. prenájmania bezpečnostnej schránky sankcionovanou osobou alebo v prospech sankcionovanej osoby alebo prijímania sankcionovaného tovaru do úschovy do bezpečnostnej schránky, ak je podozrenie alebo je preukázané, že ide o sankcionovaný tovar,
 - iii. prevodu finančných prostriedkov, prostriedkov z cenných papierov a iných finančných nástrojov, vrátane virtuálnych mien z účtu alebo na účet sankcionovanej osoby vrátane výplaty šekov,
 - iv. výplaty úrokov z finančných prostriedkov na účtoch sankcionovanej osoby, ako aj výplaty výnosov sankcionovanej osobe, ktorá vlastní cenné papiere a iné finančné nástroje,
 - v. uzatvárania poisťných zmlúv so sankcionovanou osobou alebo poskytovania poisťného plnenia z poisťných zmlúv uzavretých so sankcionovanou osobou.
- b. **iné oblasti**, ktoré sú v jeho pôsobnosti v zmysle kompetenčného zákona a iných osobitných právnych predpisov.

(2) **Finančné riaditeľstvo SR** v spolupráci s ďalšími orgánmi finančnej správy plní okrem úloh ÚOVZM aj úlohy ústredného orgánu pre:

- a. **oblasť dovozu, vývozu a tranzitu** (s výnimkou oblastí v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva SR), najmä pokiaľ ide o obmedzenie alebo zákaz
 - i. dovozu sankcionovaného tovaru na územie SR,
 - ii. vývozu tovaru so statusom Európskej únie na sankcionované územie,
 - iii. prepravy sankcionovaného tovaru cez územie SR,
 - iv. prepravy iného tovaru cez územie SR na sankcionované územie alebo prepravy tovaru, ktorý je určený sankcionovanej osobe, cez územie SR,
- b. **oblasť technickej infraštruktúry** najmä pokiaľ ide o obmedzenie alebo zákaz dodávky strojov alebo zariadení potrebných na ich výrobu, ich časti a súčasti, materiálov, počítačového vybavenia vrátane technológií a vedomostí a iných zariadení zo sankcionovaného územia alebo na sankcionované územie,
- c. **oblasť kontroly pohybu a nakladania** s hnutelnými vecami, finančnými prostriedkami v hotovosti a právami v podobe pohľadávok,
- d. **iné oblasti**, ktoré sú v jeho pôsobnosti v zmysle osobitných právnych predpisov.

(3) **Ministerstvo hospodárstva SR** je ústredným orgánom pre:

- a. **oblasť obchodovania s tovarmi dvojakého použitia**⁷, vrátane vydávania rozhodnutí o zaistení takéhoto tovaru,
- b. **oblasť vnútorného obchodu, zahraničného obchodu** vrátane obchodovania s výrobkami obranného priemyslu a vydávania rozhodnutí o zaistení takéhoto tovaru,

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821 z 20. mája 2021, ktorým sa stanovuje režim Únie na kontrolu vývozov, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 206, 11. 6. 2021) v planom znení § 14 zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- c. **oblasť technickej infraštruktúry** v odvetví energetiky najmä pokiaľ ide o obmedzenie, príkaz alebo zákaz dodávky surovín zo sankcionovaného územia alebo cez územie SR sankcionovanej osobe alebo na sankcionované územie,
- d. **oblasť technickej pomoci, sprostredkovateľských služieb** alebo iných služieb v súvislosti so sankcionovaným tovarom alebo technológiami vzťahujúce sa k oblastiam uvedeným v bodoch b. a c.
- e. **iné oblasti**, ktoré sú v jeho pôsobnosti v zmysle kompetenčného zákona a iných osobitných právnych predpisov.

(4) **Ministerstvo dopravy a výstavby SR** je ústredným orgánom pre

- a. **oblasť civilného letectva**, najmä ak ide o zákaz alebo obmedzenie:
 - i. vykonávania letov civilných lietadiel v rámci obchodnej leteckej dopravy,
 - ii. povolenia výnimočného zápisu lietadla do registra lietadiel SR,
 - iii. prenájmu civilného lietadla v rámci obchodnej leteckej dopravy
- b. **oblasť námornej plavby**, najmä ak ide o zákaz alebo obmedzenie zápisu námornej lode alebo námorného rekreačného plavidla do námorného registra SR, zmeny údajov zapísaných v námornom registri SR a výmazu námornej lode alebo námorného rekreačného plavidla z námorného registra SR,
- c. **oblasť železničnej dopravy**, najmä ak ide o zákaz alebo obmedzenie vykonávania opráv alebo úprav a poskytovania náhradných dielcov, súčiastok alebo náradia potrebného na opravy alebo úpravy dráhových vozidiel, ak na základe osobitného predpisu vydáva povolenie na vykonávanie takýchto činností,
- d. **oblasť cestnej dopravy**, najmä ak ide o zákaz alebo obmedzenie:
 - i. povolenia vykonávania medzinárodnej nákladnej dopravy a tranzitu cez územie SR podniku cestnej dopravy,
 - ii. vykonávania úprav vozidiel, ak na základe osobitného predpisu vydáva povolenie na vykonávanie takýchto činností,
- e. **iné oblasti**, ktoré sú v jeho pôsobnosti v zmysle kompetenčného zákona a iných osobitných právnych predpisov

(5) **Ministerstvo vnútra SR** je ústredným orgánom pre:

- a. **oblasť vstupu a pobytu cudzincov**, najmä pokiaľ ide o obmedzenie alebo zákaz
 - i. vstupu sankcionovanej osoby na územie SR a
 - ii. vydávania všetkých druhov povolení sankcionovaným osobám na vstup a pobyt na území SR,
- b. **oblasť dopravy** najmä pokiaľ ide o obmedzenie, príkaz alebo zákaz
 - i. vstupu slovenského dopravného prostriedku na sankcionované územie,
 - ii. vstupu iného dopravného prostriedku na územie SR alebo výstupu z územia SR na sankcionované územie, alebo výstupu zo sankcionovaného územia na územie SR, ak je dôvodné podozrenie, že sa v dopravnom prostriedku prepravuje sankcionovaný tovar alebo sankcionovaná osoba,
 - iii. prekročenia štátnej hranice SR dopravným prostriedkom sankcionovanej osoby na účel prechodu cez územie SR, vstupu na územie SR alebo výstupu z územia SR,
- c. **oblasť zaistenia**, kde je povinnosť zaistenia a následnej správy zaistenej veci uložená Ministerstvu vnútra SR osobitným predpisom (zbrane),

- d. **iné oblasti**, ktoré sú v jeho pôsobnosti v zmysle kompetenčného zákona a iných osobitných právnych predpisov.

(6) **Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR** je ústredným orgánom pre:

- a. **oblasť prípravy sankcií a sankčných zoznamov**
 - i. zabezpečuje vnútroštátnu koordináciu v oblasti rozširovania alebo zužovania sankčných zoznamov EÚ a OSN o nové právnické alebo fyzické osoby
 - ii. zabezpečuje vnútroštátnu koordináciu v oblasti prípravy nových druhov sankcií EÚ a OSN ako aj pri zmenách existujúcich sankcií EÚ a OSN
 - iii. zabezpečuje spoluprácu s príslušnými orgánmi a pracovnými skupinami EÚ a OSN v oblastiach uvedených v bodoch i) a ii), vrátane doručovania návrhu na zaradenie subjektu na zoznam sankcionovaných osôb príslušnej pracovnej skupine EÚ alebo príslušnému orgánu OSN,
- b. **zabezpečuje komunikáciu** medzi dožadujúcim príslušným orgánom iného štátu a Ministerstvom obrany SR, príslušnými zložkami ozbrojených síl SR, Ministerstvom dopravy a výstavby SR alebo Dopravným úradom na účely udelenia povolení na prelet, pristátie alebo vzlietnutie štátnych lietadiel
- c. **iné oblasti**, ktoré sú v jeho pôsobnosti v zmysle kompetenčného zákona a iných osobitných právnych predpisov.

(7) **Ministerstvo školstva, vedy a výskumu SR** je ústredným orgánom pre

- a. **oblasť vedecko-technických stykov**, najmä pokiaľ ide o obmedzenie, príkaz alebo zákaz
 - i. účasti na vedeckých alebo technických výskumoch, programoch alebo projektoch, na ktorých sa spoločne podieľajú slovenská osoba a sankcionovaná osoba, ak ide o činnosť s inou sankcionovanou osobou,
 - ii. poskytovania prístrojov alebo zariadení slovenskou osobou alebo z územia SR sankcionovanej osobe na účely ich použitia na vedecký alebo technický výskum, program alebo projekt,
 - iii. poskytovania informácií o vedeckých výskumoch alebo technických výskumoch vrátane ich výsledkov, programoch alebo projektoch slovenskej osoby alebo ich výsledkov sankcionovanej osobe alebo na sankcionované územie, ak nie sú tieto informácie a výsledky verejne prístupné,
- b. **oblasť športových stykov**, najmä pokiaľ ide o obmedzenie, príkaz alebo zákaz
 - i. účasti osoby alebo skupiny osôb reprezentujúcich sankcionovanú osobu na športovom podujatí alebo inej športovej akcii organizovanej na území SR alebo slovenskou osobou,
 - ii. účasti slovenskej osoby alebo skupiny osôb reprezentujúcej SR na športovom podujatí alebo inej športovej akcii organizovaných sankcionovanou osobou alebo na sankcionovanom území,
- c. **iné oblasti**, ktoré sú v jeho pôsobnosti v zmysle kompetenčného zákona a iných osobitných právnych predpisov.

(8) **Ministerstvo kultúry SR** je ústredným orgánom pre oblasť:

- a. **kultúrnych stykov**, najmä pokiaľ ide o obmedzenie, príkaz alebo zákaz
 - i. poskytovania predmetov kultúrnej hodnoty slovenskými osobami alebo zo slovenského územia sankcionovanej osobe alebo na sankcionované územie,
 - ii. prijímania predmetov kultúrnej hodnoty slovenskými osobami alebo na slovenskom území od sankcionovanej osoby alebo zo sankcionovaného územia, ak nejde o krátkodobé prijatie na účely záchrany, ochrany alebo uchovania predmetov kultúrnej hodnoty bezprostredne ohrozených ozbrojeným konfliktom alebo živelnou katastrofou alebo o navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty slovenskej osobe,
 - iii. uskutočnenia verejného kultúrneho podujatia slovenskými osobami len pre sankcionovanú osobu alebo na sankcionovanom území, udelenia súhlasu na použitie predmetu ochrany podľa Autorského zákona vrátane postúpenia práv a prevodu práv k tomuto predmetu ochrany slovenskými osobami sankcionovanej osobe,
- b. **médií a audiovizie**, najmä vo vzťahu k poskytovateľom obsahových služieb, vydavateľom publikácií, tlačovým agentúram a distributérom signálu,
- c. **iné oblasti**, ktoré sú v jeho pôsobnosti v zmysle kompetenčného zákona a iných osobitných právnych predpisov. Ak je v určitej oblasti v pôsobnosti ministerstva kultúry zákonom zverený dohľad inému subjektu, vykonanie medzinárodnej sankcie zabezpečuje tento subjekt v rozsahu podľa osobitného predpisu.

(9) **Dopravný úrad** je ústredným orgánom pre

- a. **oblasť civilného letectva**, najmä ak ide o zákaz alebo obmedzenie:
 - i. vykonávania letov civilných lietadiel, iných ako lety podľa ods. 4 písm. a) bodu i) (pozn.: má sa to týkať vykonávania letov civilných lietadiel v rámci obchodnej leteckej dopravy),
 - ii. zápisu lietadla do registra lietadiel SR alebo iného registra alebo evidencie vedených podľa osobitného predpisu, zmeny údajov zapísaných v registri lietadiel SR alebo inom registri alebo evidencii vedených podľa osobitného predpisu a výmazu lietadla z registra lietadiel SR alebo iného registra alebo evidencie vedených podľa osobitného predpisu,
 - iii. nájmu alebo prenájmu civilného lietadla,
 - iv. vykonávania činností, okrem obchodnej leteckej dopravy, najmä vykonávania údržby alebo opravy výrobkov leteckej techniky alebo súčastí výrobkov leteckej techniky, vykonávania výcviku členov leteckého personálu, vykonávania obchodnej leteckej prevádzky,
 - v. používania výrobkov leteckej techniky alebo súčastí výrobkov leteckej techniky
- b. **oblasť vnútrozemskej plavby**, najmä ak ide o zákaz alebo obmedzenie:
 - i. zápisu plavidla do registra plavidiel, zmeny údajov zapísaných v registri plavidiel a výmazu plavidla z registra plavidiel,
 - ii. vstupu plavidla do prístavu
- c. **oblasť železničnej dopravy**, najmä ak ide o:

- i. zákaz alebo obmedzenie registrácie dráhového vozidla, zmeny registrácie dráhového vozidla alebo zrušenia registrácie dráhového vozidla v registri, ak je registrujúcim subjektom Dopravný úrad,
 - ii. pozastavenie registrácie dráhového vozidla v registri, ak je registrujúcim subjektom Dopravný úrad,
 - iii. zákaz alebo obmedzenie prevádzkovania dráhového vozidla na dráhach v SR
- d. iné oblasti, ktoré sú v jeho pôsobnosti v zmysle osobitných právnych predpisov

(10) **Úrad pre verejné obstarávanie SR** je ústredným orgánom pre

- a. **oblasť verejného obstarávania,**
- b. **iné oblasti,** ktoré sú v jeho pôsobnosti v zmysle osobitných právnych predpisov.

(11) **Úrad priemyselného vlastníctva SR** je ústredným orgánom pre

- a. **oblasť práv priemyselného vlastníctva,**
- b. **iné oblasti,** ktoré sú v jeho pôsobnosti v zmysle osobitných právnych predpisov.

(12) **Rada pre mediálne služby** je v rozsahu podľa osobitného predpisu ústredným orgánom pre

- a. vykonávanie sankcií týkajúcich sa vysielateľov, poskytovateľov audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, prevádzkovateľov retransmisie, poskytovateľov platformy na zdieľanie videí alebo iných poskytovateľov obsahovej služby,
- b. **iné oblasti,** ktoré sú v jej pôsobnosti v zmysle osobitných právnych predpisov.

D. Povinné osoby

Napriek tomu, že z uznesenia vlády č. 221/2022 v rámci úlohy C.6 nevyplýva povinnosť určiť a definovať povinnú osobu, z koncepcného hľadiska je potrebné ju v tejto časti materiálu zdefinovať a vymedziť jej základné povinnosti. Pokiaľ ide o povinnosti vo vzťahu k obmedzeniu výkonu práv k majetku, tie sú ďalej rozpracované v časti E. materiálu.

Povinnou osobou sa rozumie akákoľvek fyzická alebo právnická osoba (vrátane ÚKO, ÚOVZM a ÚO), ktorej zo slovenských alebo európskych právnych predpisov alebo z rezolúcií OSN vyplýva povinnosť výkonu medzinárodnej sankcie⁸.

Povinná osoba má povinnosť najmä

- a. prijať účinné opatrenia, ktoré jej umožnia sledovať medzinárodné sankcie, ktoré sa na ňu vzťahujú, vrátane zoznamov sankcionovaných osôb,
- b. zdržať sa konania zakázaného medzinárodnou sankciou,
- c. konať v zmysle povinností uložených medzinárodnou sankciou,

⁸ Vykonávajúcou (povinnou) osobou sa teda rozumejú aj tie ústredné orgány štátnej správy, ktoré nie sú v tomto materiáli zaradené medzi ústredné orgány.

- d. v prípade potreby požiadať ÚKO, ÚOVZM alebo príslušný ústredný orgán o udelenie výnimky z vykonávania medzinárodnej sankcie
- e. bezodkladne informovať ÚKO, ÚOVZM alebo príslušný ústredný orgán o všetkých relevantných skutočnostiach týkajúcich sa aktívneho vykonávania medzinárodnej sankcie.

Nad rámec plnenia úlohy C.6 sa navrhuje:

E. Zefektívnenie konania vo vzťahu k zaisteniu majetku

Medzinárodné záväzky SR (OSN, EÚ) ukladajú SR povinnosť bezodkladne zamedziť nakladaniu s majetkom podliehajúcim sankcii („freezing“) v súlade s článkom 2 nariadenia (EÚ) č. 269/2014 v platnom znení a jeho chápaním ako hospodárskeho zdroja zahŕňajúceho aj nehmotný majetok.

Napríklad pri nariadeniach EÚ by mal byť majetok zaistený priamo na základe nariadenia bez nutnosti vydania vnútroštátneho rozhodnutia o zaistení. Súčasná právna úprava SR však predpokladá plnohodnotné uplatnenie správneho konania podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), ktoré nedostatočne zohľadňuje medzinárodné požiadavky a ustálený štandard.

V SR by sa mali uplatňovať ustanovenia správneho poriadku o oznámení začatia správneho konania, právna úprava doručovania ako aj nutnosť vydávania rozhodnutia o zaistení majetku, na základe ktorého je možné majetok podliehajúci medzinárodnej sankcii prevziať do správy Úradom pre správu zaisteného majetku. Plnohodnotné uplatnenie správneho poriadku je v praxi zdĺhavé a umožňuje odliv majetku, ktorý má byť v zmysle medzinárodnej sankcie predmetom bezodkladného zaistenia.

Nakoľko príslušné medzinárodné predpisy priamo ukladajú povinnosť majetok osoby na sankčnom zozname zaistiť, rozhodnutia orgánov SR vydávané za účelom vykonávania sankcií EÚ alebo OSN by sa mali týkať **len určenia rozsahu majetku, ktorý zaisteniu podlieha** (a teda nie rozhodnutia o tom či má byť alebo nemá byť majetok zaistený). Uvedené však nemusí znamenať, že majetok bude vždy následne odovzdaný štátnemu orgánu a prevzatý ním do správy štátu. Rozhodnutie slovenského orgánu o určení majetku podliehajúceho medzinárodnej sankcii je však potrebné naďalej vydať, a to z nasledujúcich dôvodov:

- (1) vymedziť rozsah zaistenia a podmienky prípadného pokračovania výkonu niektorých práv k majetku (výnimky z režimu zaistenia);
- (2) umožniť prevzatie správy majetku Úradom pre správu zaisteného majetku (čo nie je možné bez špecifikácie majetku), alebo iného príslušného orgánu, ak to bude odôvodnené/potrebné;
- (3) umožniť namietat' osobe dotknutej výkonom medzinárodnej sankcie, že jednotlivý majetok identifikovaný úradmi nepodlieha medzinárodnej sankcii;
- (4) umožniť namietat' osobe dotknutej výkonom medzinárodnej sankcie rozsah obmedzenia výkonu práva k majetku
- (5) umožniť uloženie účinných sankcií (vrátane trestných) za porušenie alebo obchádzanie povinností vyplývajúcich z príslušného nariadenia EÚ či rozhodnutia Bezpečnostnej rady OSN („BR OSN“).

Čo sa týka samotného konania, malo by ísť o **osobitný druh správneho konania**, ktorý sa upraví priamo v zákone o medzinárodných sankciách. Tento osobitný druh správneho konania bude inšpirovaný príslušnými osobitnými predpismi tých orgánov, ktoré zaistenie budú realizovať (napr. daňové predpisy) tak, aby s ohľadom na prechod kompetencie nedochádzalo k triešteniu procesu výkonu medzi procesné predpisy upravujúce správne konanie a daňové konanie (finančná správa a jej zložky), resp. iné osobitné konanie (Ministerstva hospodárstva SR).

Doručovať sa navrhuje prostredníctvom verejnej vyhlášky sankcionovanej osobe a súčasne všetkým osobám dotknutým rozhodnutím bez odkladného účinku. V prípade doručovania konkrétnej fyzickej alebo právnickej osobe sa bude postupovať v súlade so zákonom o e-Governmente.

Konanie by mohlo byť **dvojstupňové na správnom orgáne s možnosťou následného súdneho prieskumu** pred správnym súdom. Nová úprava by mala obsahovať aj ustanovenie o ochrane práv tretích osôb v súlade s požiadavkami medzinárodných štandardov.

Súčasne, za účelom umožnenia bezprostredného vykonania medzinárodnej sankcie, bude potrebné detailnejšie rozpracovať povinnosť vykonať **bezodkladné nevyhnutné opatrenia („quick freeze“)** priamo na základe nariadenia EÚ alebo iného rozhodnutia medzinárodného spoločenstva (napr. rozhodnutie Bezpečnostnej rady OSN). Takéto bezodkladné nevyhnutné opatrenie vykoná povinná osoba, ktorá má vo vzťahu k výkonu medzinárodnej sankcii, ktorou sa obmedzuje výkon práva k majetku podliehajúcemu medzinárodnej sankcii

- a. povinnosť bezodkladne oznámiť ÚOVZM skutočnosť, že sa u nej nachádza majetok podliehajúci medzinárodnej sankcii,
- b. povinnosť bezodkladne zabrániť nakladaniu s majetkom sankcionovanej osoby (faktické bezodkladné zaistenie majetku/*quick freeze*) do vydania rozhodnutia o určení majetku podliehajúceho medzinárodnej sankcii (max. však na dobu 7 [15] dní), ak sa hodnoverným spôsobom dozvie, že takýto majetok je u nej evidovaný alebo že sa u nej nachádza, vrátane uplatnenia konceptu konečného užívateľa výhod. V prípade ak zaistený majetok nebol rozhodnutím ÚOVZM alebo ÚKO určený ako majetok podliehajúci medzinárodnej sankcii, (povinnnej osobe nevzniká zodpovednosť za škodu, ktorá vyplynie z primeraného obmedzenia výkonu práva k majetku, ak konala v dobre viere, že ide o majetok podliehajúci medzinárodnej sankcii)
- c. právo na náhradu primeraných nákladov súvisiacich s faktickým zaistením majetku.

Chápanie obsahu obmedzenia výkonu vlastníckeho práva vymedzeného súčasnou právnou úpravou v § 11 zákona č. 289/2016 Z. z. ako „*obmedzenie, príkaz alebo zákaz*“

- a) *nakladať, sprístupniť majetok vo vlastníctve sankcionovaných osôb alebo priamo alebo nepriamo ovládaného sankcionovanými osobami, ako aj majetok osôb konajúcich v mene alebo na príkaz sankcionovaných osôb,*
- b) *nakladať s majetkom priamo alebo nepriamo, úplne alebo čiastočne v prospech sankcionovaných osôb, vlastným alebo kontrolovaným priamo alebo nepriamo sankcionovanými osobami a osobami, ktoré konajú v mene alebo na pokyn sankcionovaných osôb.“*

bude potrebné zosúladiť s požiadavkami článku 2 nariadenia (EÚ) č. 269/2014 v platnom znení a presnejšie definovať jeho obsah tak, aby bola zabezpečená jednotná aplikácia. Uvedené sa

vzťahuje aj na koncept konečného užívateľa výhod, ktorý sa imanentne uplatňuje v celom procese výkonu medzinárodných sankcií.

Javí sa, že rozhodnutie o zaistení bez následného prevzatia veci do správy štátu („*quick freeze*“ alebo „*freeze*“) by malo byť väčšinovým, resp. štandardným postupom. Základnou myšlienkou je neprenášať zodpovednosť a záťaž na štát tam, kde to nie je nevyhnutné a súčasne umožniť udržateľnosť obchodných vzťahov a zamestnanosti za podmienok stanovených rozhodnutím za súčasného ustanovenia prísnych sankcií umožňujúcich aj konfiškáciu v prípade zámerného obchádzania alebo porušovania medzinárodných sankcií.

Preto, rozhodnutie o určení rozsahu majetku podliehajúceho zaisteniu, ktorého následkom bude zaistenie s odovzdaním veci, teda prevzatie majetku sankcionovanej osoby do správy štátu („*seizure*“) by malo nastať iba v odôvodnených prípadoch, napríklad v prípade ohrozenia verejného poriadku alebo bezpečnosti štátu, zdravia alebo života osoby (napr. v prípade držby zbraní) alebo v prípade potreby zaistenia správy obchodného podielu pri komplexných majetkových štruktúrach, resp. podnikoch väčšieho alebo strategického významu.

Správu obchodného podielu by realizoval Úrad pre správu zaisteného majetku, ktorý by za účelom zabezpečenia správy poveril jej výkonom osobitného zmluvného správcu.

Súčasne je potrebné v budúcich prácach rozšíriť zákonné právomoci finančnej správy na úseku vyhľadávania, identifikácie a zaistovania majetku na účely vykonávania medzinárodných sankcií tak, aby mohla efektívne plniť svoje úlohy v rámci vyhľadávania, identifikovania, stotožňovania majetku a jeho zaistenia vrátane spolupráce s inými orgánmi. Na tento účel sa okrem doplnenia príslušných zákonov upravujúcich pôsobnosť Finančného riaditeľstva SR a iných orgánov finančnej správy javí ako potrebné tiež umožniť primerane aplikáciu daňového poriadku na ich konanie pri plnení si svojich budúcich kompetencií. Osobitne bude potrebné tiež vytvoriť zákonné podmienky na spoluprácu s Finančnou spravodajskou jednotkou s ÚKO, ÚOVZM a ostatnými príslušnými orgánmi tak, aby táto vedela poskytovať dostatočnú podporu práci finančnej správy pri vykonávaní medzinárodných sankcií.

F. Výnimky

Súčasnú zákonnú úpravu udeľovania výnimiek z uplatňovania medzinárodných sankcií bude potrebné upraviť vo viacerých aspektoch. V prvom rade bude potrebné priamo v zákone odkázať na výnimky vyplývajúce z predpisov o medzinárodných sankciách a v úvodných ustanoveniach zákona vysvetliť vzťah zákona k medzinárodným právnym predpisom. Čo sa týka výnimiek z vnútroštátneho sankčného zoznamu, tieto by mali byť definované dostatočne všeobecne, aby umožňovali reagovať na požiadavky praxe a uvedené deklaratórnym výpočtom. Zároveň je potrebné prehodnotiť nejasnú úpravu rozsahu majetku a plnení, na ktoré sa medzinárodné sankcie nemajú vzťahovať.

O povolení výnimiek vo vzťahu k majetku podliehajúceho medzinárodnej sankcii („majetkové sankcie“) by mal rozhodovať ÚOVZM; o povolení výnimiek zo sektorových reštriktívnych opatrení by mali rozhodovať, vzhľadom na kompetencie, ale aj urgentnosť konania, príslušné ústredné orgány definované v zákone.

Aktuálne § 13 ods. 3 zákona č. 289/2016 Z. z. umožňuje udeliť výnimku len na základe žiadosti sankcionovanej osoby. Uvedené je v rozpore s nariadeniami EÚ, ktoré takúto obmedzujúcu požiadavku neupravujú. Na strane druhej, súčasný zákon v niektorých aspektoch umožňuje

v rozpore s nariadením širšie výnimky (čo bolo aj predmetom kritiky Moneyvalu). V aplikačnej praxi sa rozpor dá adresovať prednostným uplatňovaním nariadení EÚ, avšak pre prax ide o problematickú právnu úpravu.

Zákon by sa mal zmeniť tak, aby bolo vo vzťahu k majetkovým sankciám **možné udeliť výnimku** aj bez návrhu - **ex off** (napríklad ak by išlo o plnenia vo verejnom záujme – štát si uplatní priamo svoje pohľadávky na daniach, nedoplatkoch do sociálneho systému a pod.) alebo **na návrh oprávnenej osoby**, ktorou by bola nielen sankcionovaná osoba, ale každá osoba dotknutá výkonom medzinárodnej sankcie s oprávneným záujmom, čím sa zároveň zabezpečí medzinárodnými štandardmi požadovaný koncept ochrany práv (dobromyseľných) tretích strán.

V prípade udelenia výnimky **ex off** by sa neupravovalo osobitné konanie, vydalo by sa **iba rozhodnutie** a zaviedla by sa informačná povinnosť voči sankcionovanej osobe. **Pri návrhu oprávnenej osoby** by sa upravil **osobitný druh konania** na tento účel špecifikovaný priamo v zákone, ktorý by zjednodušeným a rýchlejšim spôsobom upravil režim rozhodovania. Rozhodnutia by boli priamo preskúmateľné (správnym) súdom. Navyše je potrebné §13 ods. 2 zákona č. 289/2016 Z. z. preformulovať tak, aby sa výnimky nevzťahovali len na finančné prostriedky, ale **na celý majetok podliehajúci medzinárodnej sankcii**.

Súčasne bude potrebné preskúmať, či konanie pre **udeľovanie sektorových výnimiek** môže byť totožné s konaním o výnimkách vo vzťahu k majetkovým sankciám. Postupy pre udeľovanie sektorových výnimiek ústrednými orgánmi by mali byť formulované tak, aby na jednej strane čo najviac zohľadňovali súčasné zaužívané postupy a na strane druhej odstránili nedostatky identifikované v praxi a zabezpečili potrebnú mieru flexibility pri urgentných konaniach.

G. Zarad'ovanie a vyrad'ovanie osôb na zoznamy sankcionovaných osôb

Otázka zarad'ovania a vyrad'ovania osôb na zoznamy sankcionovaných osôb („**listing & delisting**“) je osobitne citlivá, nakoľko zaradenie osoby na sankčný zoznam znamená podstatný zásah do jej základných práv a slobôd. Preto by takéto zásahy mali byť možné len na základe predvídateľných a taxatívne vymedzených dôvodov v zákone, v súlade s medzinárodnými záväzkami SR a jej zahraničnopolitickými a bezpečnostnými záujmami.

Čo sa týka tvorby medzinárodných sankcií, v súčasnosti sa rozoznávajú tri základné režimy:

- a) **sankcie vydávané rozhodnutím BR OSN:** tieto sú právne záväzné pre všetkých členov OSN a v súčasnosti sú na základe § 3 zákona č. 289/2016 Z. z. v Slovenskej republike priamo aplikovateľné.
- b) **reštriktívne opatrenia EÚ:** EÚ prijíma autonómne európske sankcie a súčasne preberá rezolúcie BR OSN do právneho poriadku EÚ formou **rozhodnutí a nariadení Rady EÚ**, ktoré sú zverejňované v Úradnom vestníku EÚ a v zmysle ústavy SR majú prednosť pred našimi zákonmi.
- c) **autonómne (vnútroštátne) sankcie:** hoci zákon č. 289/2016 Z. z. takúto možnosť predpokladá, v praxi je SR skôr pasívnym prijímateľom medzinárodných sankcií prijatých medzinárodným spoločenstvom. Čo sa týka autonómneho vyhlásenia medzinárodnej („slovenskej“) sankcie resp. autonómne zaradenie osoby na vnútroštátny zoznam sankcionovaných osôb, doteraz takéto konanie nebolo v SR iniciované.

Dôležitú úlohu v tejto oblasti by aj do budúcnosti malo zastávať Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (bližšie vid' úlohy ústredných orgánov), avšak odporúča sa **prehodnotiť existujúce postupy zmien sankčných zoznamov a prijímania nových sankcií**, aby mohli zástupcovia SR prijímať informované rozhodnutia tak na slovenskej ako aj európskej a medzinárodnej úrovni, s využitím vecných vstupov od všetkých dotknutých orgánov.

Existencia autonómneho slovenského sankčného režimu by mala zostať zachovaná jednak z dôvodu schopnosti plnenia medzinárodných záväzkov SR, ale aj **ako nástroja zahraničnej a bezpečnostnej politiky SR**. Systém koordinácie vnútroštátneho sankčného režimu bude určený v procese novelizácie zákona č. 289/2016 Z. z. Čo sa týka kritérií na zaradovanie osôb na národný sankčný zoznam, účely zaradenia môžu byť rozšírené a doplnené, napr. o kritériá na zaradovanie osoby na sankčné zoznamy EÚ. Tieto kritériá by mali byť špecifikované aj v návrhu na zaradenie na sankčný zoznam (kvôli preskúmateľnosti súdom). Proces zaradovania by mal obsahovať informačnú povinnosť (ex post) voči dotknutej osobe a umožniť jej namietat' zaradenie na zoznam, vrátane možnosti preskúmať zaradenie na vnútroštátny zoznam slovenským (správnym) súdom.

H. Zefektívnenie správy zaisteného majetku

Už súčasná právna úprava v zákone č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 312/2020 Z. z.“) predpokladá možnosť prevzatia majetku pri vykonávaní medzinárodných sankcií Úradom pre správu zaisteného majetku (ďalej len „Úrad“) na základe rozhodnutia príslušného orgánu. Za účelom zefektívnenia však bude potrebné v niekoľkých zákonoch (napr. zákon o bankách, Trestný zákon), najmä však v zákone č. 312/2020 Z. z. vykonať viacero zmien.

Osobitne bude potrebné **posilniť výkon správy obchodného podielu** tak, aby bola zabezpečená efektívnejšia kontrola Úradu pri správe obchodného podielu. Uvedené je dôležité najmä preto, že medzinárodné sankcie nemajú za cieľ likvidáciu spoločnosti sankcionovanej osoby, ale ich účelom je zamedzenie užívania hospodárskych zdrojov (príjmov) na zakázané účely. Okrem toho je však potrebné čo najefektívnejšie predchádzať obchádzaniu a porušovaniu výkonu medzinárodnej sankcie. Dôležitým preventívnym prostriedkom v takomto prípade je zabezpečenie efektívneho dohľadu možnosťou zavedenia nútej správy prostredníctvom správcu obchodného podielu s oprávneniami porovnateľnými so správou v rámci insolvenčných konaní alebo možnosťou menovať, zo strany Úradu, štatutárov alebo členov výkonných a dozorných orgánov spoločnosti. Len s použitím týchto nástrojov je možné zabezpečiť efektívny výkon medzinárodných sankcií a tiež naplniť účel zaistenia majetku, ktorým je zabránenie prístupu sankcionovanej osobe k finančným prostriedkom alebo hospodárskym zdrojom, ktoré by mohla využívať na činnosti v rozpore s medzinárodnými sankciami. Zároveň týmto spôsobom bude zabezpečená možnosť pokračovania obchodných činností spoločnosti, čo povedie k ochrane hodnoty zaisteného majetku.

Súčasne sa v záujme zefektívnenia činnosti Úradu navrhuje rozšírenie právomocí Úradu o správu konfiškovaného majetku a navracanie majetku. Tým by bola zabezpečená vyššia transparentnosť výkonu správy majetku štátom v prípadoch, kedy majetok vstupuje do správy štátu zaistením alebo konfiškáciou. Prostriedky získané z odpredaja konfiškovaného majetku by sa mohli využívať buď výlučne na samofinancovanie chodu Úradu alebo aj na sociálne účely (napr. vytváranie fondov pre pomoc obetiam trestných činov).

I. Výmena informácií

Za účelom efektívneho zabezpečenia úloh súvisiacich s vyhľadávaním majetku podliehajúceho medzinárodnej sankcii bude potrebné umožniť priame prístupy ÚOVZM do registrov za účelom zjednodušenia lustrácie majetku, ktorý má podliehať medzinárodnej sankcii. Uvedené bude doplnené ustanoveniami upravujúcimi primeranú ochranu osobných údajov (logovanie vstupov, podmienky prístupov, oprávnené subjekty a podobne). Taktiež bude potrebné zaistiť efektívnu výmenu informácií medzi ÚKO, ÚOVZM a ústrednými orgánmi pre potreby vyhľadávania a zaisťovania majetku nad rámec prístupov ÚOVZM do jednotlivých registrov. ÚKO a ústredné orgány budú povinné oznamovať ÚOVZM bez zbytočného odkladu všetky informácie týkajúce sa majetku podliehajúceho medzinárodnej sankcii tak, aby sa zabezpečila rýchlosť a transparentnosť procesu vyhľadávania a zaisťovania majetku.

Nakoľko v prípade vykonávania medzinárodných sankcií svojou povahou ide o sankcie správneho charakteru, takéto vyhľadávanie, ktoré sa nerealizuje za účelom trestného konania, by nemali vykonávať primárne orgány činné v trestnom konaní. Toto východisko však nevylučuje spoluprácu orgánov činných v trestnom konaní v odôvodnených prípadoch a potrebu posilniť spoluprácu ÚOVZM s

- FSJ PPZ, ktorá vykonáva podobné činnosti vo vzťahu k praniu špinavých peňazí, resp. na úseku financovania terorizmu a financovania proliferácie (rozširovania) zbraní hromadného ničenia a
- NCODK PPZ, ktoré by malo v budúcnosti plniť úlohy Úradu pre vyhľadávanie majetku (ARO), ktorý bude plniť obdobné úlohy vo vzťahu vyhľadávaniu majetku v prípade trestných konaní, vrátane trestných konaní súvisiacich s porušovaním medzinárodných sankcií (v súlade s pripravovanou európskou právnou úpravou týkajúcou sa vymáhania majetku a konfiškácií).

J. Sprísnenie správnych postihov za porušovanie a obchádzanie medzinárodných sankcií

Okrem zavedenia trestnoprávneho postihu (viď nasledovná časť - plnenie úlohy C.7) sa odporúča sprísniť aj postihy za porušenie a obchádzanie medzinárodných sankcií v správnom konaní (priestupky, iné správne delikty), ktoré by sa mali naďalej uplatňovať pre menej závažné prípady porušení medzinárodných sankcií.

Porušením medzinárodnej sankcie by malo byť aj nedodržanie notifikačných povinností (napr. neoznámenie majetku, ktorý podlieha zaisteniu na základe medzinárodnej sankcie).

K. Zmena súvisiacich (osobitných) zákonov

Okrem zmien zákona č. 289/2016 Z. z. by súčasťou nového legislatívneho riešenia mala byť aj novelizácia viacerých právnych predpisov, a to najmä za účelom odstránenia identifikovaných technických problémov pri ich implementácii alebo zefektívnenia vynucovania vykonávania medzinárodných sankcií. Zmenu vykonajú jednotlivé ústredné orgány štátnej správy v tých právnych predpisoch, ktoré identifikovali a ktoré spadajú do ich kompetencií. Nižšie sa uvádza deklaratórny výpočet doteraz identifikovaných zákonov (v znení neskorších predpisov) vyžadujúcich si zmenu:

- zákon č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon,
- zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb
- zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave,
- zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 435/2000 Z. z. o námornej plavbe,
- zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- zákon č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy;
- zákon č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- zákon č. 483/2001 Z. z. zákon o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- zákon č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- zákon č. 144/2013 Z. z. o obchodovaní s určenými výrobkami, ktorých držba sa obmedzuje z bezpečnostných dôvodov a ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 39/2011 Z. z. o položkách s dvojakým použitím a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov

L. Ekonomické dopady navrhovaných zmien

Vzhľadom na nárast povinností niektorých orgánov bude v záujme efektívneho výkonu medzinárodných sankcií nutné personálne posilnenie niektorých úradov ako aj vytvorenie online prístupov do registrov, prípadne digitalizácia registrov. Primárne sa očakáva zvýšenie administratívnej záťaže pre

- Ministerstvo financií SR, ktoré bude vykonávať právomoci Ústredného koordinačného orgánu, vrátane úloh sekretariátu Koordinačnej rady
- Finančné riaditeľstvo SR, ktoré bude vykonávať právomoci Ústredného orgánu pre vyhľadávanie a zaistenie majetku, a
- Úradu pre správu zaisteného majetku z dôvodu očakávaného nárastu povinností súvisiacich s efektívnejším zaisťovaním majetku, ako aj novými právomocami vo vzťahu k správe konfiškovaného majetku a vo vzťahu k navracaniu majetku a
- Ministerstvo hospodárstva SR z dôvodu nutnosti personálneho posilnenie niektorých útvarov ministerstva a investícií do softvérového aj hardvérového vybavenia týchto

útvarov, vrátane rozsiahlejších zmien a rozšírení funkcionality niektorých existujúcich IS Ministerstva hospodárstva SR.

Doložka vplyvov bude závisieť od rozhodnutí týkajúcich sa budúceho riešenia, preto bude súčasťou až budúceho materiálu, ktorým sa bude predkladať návrh novely zákona č. 289/2016 Z. z. alebo nového zákona o medzinárodných sankciách. V budúcom legislatívnom riešení budú zohľadnené všetky platné pravidlá pre plánovanie a realizovanie nákladov. Nižšie uvádzaná výška nákladov je len indikatívna.

Predbežne je možné odhadnúť náklady pre:

Ministerstvo financií SR

- spojené s centralizáciou koordinácie výkonu medzinárodných sankcií a vyhľadávania a zaisťovania majetku na Ministerstvo financií SR a Finančné riaditeľstvo SR.

Odhadované náklady pre Ministerstvo financií SR:

- obstarávacie náklady – IT, licencie – 100 000,- EUR
- zamestnanci – vedúci a dvaja experti – 113 376,- EUR/rok,
- operačné náklady – licencie - 20 000,- EUR/rok

Odhadované náklady pre Finančné riaditeľstvo SR:

- obstarávacie náklady – IT, licencie – 370 000,- EUR
- zamestnanci – vedúci a šiesti experti – 279 000,- EUR/rok,
- operačné náklady – IT, licencie - 500 000,- EUR/rok

Ministerstvo hospodárstva SR

- v súvislosti s nárastom agendy ako jedného z ústredných orgánov uvedených v predkladanom materiály.

- zamestnanci: vedúci a šesť expertov - 300 000,- EUR/rok,
- obstarávacie náklady (IT, licencie) - 500 000 EUR
- operačné náklady – IT, licencie - 250 000,- EUR/rok

Úrad pre správu zaisteného majetku

- náklady spojené so správou zaisteného majetku z titulu výkonu medzinárodných sankcií a náklady spojené s výkonom konfiškácií a speňažovania majetku, ktorý bol pred tým zaisteným majetkom.

- zamestnanci: 3 vedúci a 26 zamestnancov - 1 063 332,00 EUR
- obstarávacie náklady – IT, licencie – 334 146,00 EUR

Väčšina z uvedených nákladov Úradu je spojená s rozšírením jeho právomoci o konfiškácie a speňažovanie majetku, pričom sa na základe skúseností zo zahraničia očakáva, že tieto náklady budú časom v plnom rozsahu vykryté z príjmov za podmienky, že prostriedky získané z odpredaja konfiškovaného majetku sa budú môcť využívať aj na samofinancovanie chodu Úradu.

Plnenie úlohy C.7: Analýza možnosti trestnoprávneho postihu porušovania medzinárodných sankcií

Reštriktívne opatrenia EÚ resp. medzinárodné sankcie vydané orgánmi OSN ako aj prípadné medzinárodné sankcie prijaté SR by mali byť vykonávané efektívne, a pre prípady ich obchádzania alebo porušovania, by mali existovať mechanizmy dostatočne odradzujúce od takéhoto konania.

ÚKS za účelom odborného preskúmania možností trestnoprávneho postihu porušovania medzinárodných sankcií zriadila Podskupinu pre trestné konania a Podskupinu pre zefektívnenie sankcií za porušovanie reštriktívnych opatrení (ďalej len „podskupina pre zefektívnenie sankcií“). Obe podskupiny nezávisle v rámci svojej činnosti dospeli k záveru, že by sa trestný zákon mal doplniť o nový trestný čin porušovania medzinárodných sankcií.

K tomuto záveru dospeli členovia ÚKS najmä na základe analýzy nasledovných dokumentov:

- i. *Stíhanie porušení medzinárodných sankcií (reštriktívnych opatrení) na národnej úrovni* (ďalej len „**Komparatívna analýza Eurojust**“) ⁹
- ii. *Návrh rozhodnutia Rady EÚ o doplnení porušenia reštriktívnych opatrení Únie k oblastiam trestnej činnosti stanovených v článku 83 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie* (ďalej len „**návrh rozhodnutia Rady**“) ¹⁰
- iii. *Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade: Smerom k smernici o trestných sankciách za porušenie reštriktívnych opatrení Únie* (ďalej len „**oznámenie Komisie**“) ¹¹
- iv. *Zákon č. 300/2005 Z. z. - **Trestný zákon***

i. Komparatívna analýza Eurojust

Analýza Eurojust porovnávala právne úpravy 27 členských štátov EÚ a šiestich štátov so štatútom pozorovateľa¹² v Európskej sieti pre vyšetrovanie a stíhanie genocídy a zločinov proti ľudskosti a vojnových zločinov (*Genocide Network*).

Z analýzy vyplynulo, že v rámci porovnávaných 33 štátov nemalo priamy trestnoprávny postih porušovania alebo obchádzania medzinárodných sankcií iba Slovenská republika a Španielsko.

Pokiaľ ide o trestnoprávnu úpravu v ostatných skúmaných štátoch, tá variuje najmä v tom, či sa rozlišuje typ konania, ktorým boli sankcie porušené alebo porušenie sankcií vo všeobecnosti je považované za trestný čin. Vo všetkých trestnoprávných úpravách je možnosť udelenia trestu odňatia slobody alebo pokuty, niekde sú sankcie kumulované. V niektorých štátoch je porušenie sankcií podľa typu konania buď trestným činom alebo správnym deliktom. Právne úpravy sa odlišujú aj v tom, či sú obsiahnuté priamo v zákone, ktorý upravuje výkon medzinárodných sankcií alebo je spáchanie takéhoto skutku upravené v Trestnom zákone. Rôzne je upravené aj porušenie notifikačných povinností vyplývajúcich z právnych nástrojov upravujúcich sankcie, ktoré je vo väčšine štátov iba správnym deliktom.

⁹ www.eurojust.europa.eu/publication/expert-report-prosecution-sanctions-restrictive-measures-violations-national-jurisdictions

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=COM%3A2022%3A0247%3AFIN>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0249>

¹² Bosna a Hercegovina, Kanada, Spojené štáty americké, Nórsko, Spojené kráľovstvo a Švajčiarsko

Potrebu úpravy porušenia sankcií aj trestným právom analýza považuje za odôvodnenú, nakoľko správne sankcie sú málo odstrašujúce a v niektorých prípadoch aj nepostačujúce vzhľadom na rozsah a dôsledky porušenia sankcií (podpora ozbrojených konfliktov a tým spolupáchateľstvo na hlavných medzinárodných zločinoch). Okrem nižšieho odstrašujúceho účinku, spôsobuje absencia trestnoprávneho postihu aj neschopnosť poskytnúť justičnú spoluprácu iným členským štátom či efektívne konfiškovať majetok podliehajúci medzinárodnej sankcii.

ii. Návrh rozhodnutia Rady

Návrh rozhodnutia Rady má za cieľ doplniť zoznam oblastí trestnej činnosti, ktoré sú uvedené v čl. 83 ods. 1 ZFEÚ o porušenie reštriktívnych opatrení prijatých v súvislosti s medzinárodnými sankciami Radou podľa článku 215 ZFEÚ, čím sa otvorí možnosť harmonizácie trestnoprávneho postihu porušovania medzinárodných sankcií na európskej úrovni.

Osobitným dôvodom predloženia návrhu rozhodnutia Rady Európskou komisiou v máji 2022 a jeho expresného prerokovania a prijatia Radou v mesiacoch jún - júl 2022 bola najmä urgentná potreba ukončiť beztrestnosť porušovania reštriktívnych opatrení, ktoré boli prijaté voči Rusku v dôsledku jeho agresie na Ukrajinu.

Analýzy EÚ preukázali, že napriek možnosti trestnoprávneho postihu porušenia reštriktívnych opatrení v prevažnej väčšine členských štátov, prevládajú medzi štátmi výrazné rozdiely (najmä pokiaľ ide o definíciu trestného činu, výšku trestných sadzieb, či podmienky uloženia trestu). Uvedené sťažuje jednotný postup a vyvoláva pochybnosti najmä pri aplikácii trestnoprávných sankcií pri nadnárodných spoločnostiach konajúcich vo viacerých členských štátoch, či opatreniach cezhraničnej povahy.

Nekonzistentný prístup členských štátov môže viesť až k beztrestnosti, čo znižuje kredit EÚ ako celku ohľadne jej schopnosti vykonávať medzinárodné sankcie efektívne.

SR, napriek tomu, že nemá zavedené trestné sankcie za porušenie reštriktívnych opatrení, harmonizáciu EÚ podporila z nasledovných dôvodov:

- porušenie reštriktívnych opatrení je osobitne závažnou trestnou činnosťou, nakoľko môže poškodzovať mier, podkopávať konsolidáciu podpory demokracie, právneho štátu a ľudských práv, čo môže vyústiť do značných ekonomických, sociálnych ako aj environmentálnych škôd;
- takéto aktivity majú často cezhraničný rozmer, osobitne v prípadoch reštriktívnych opatrení uvalených sa nadnárodné spoločnosti, alebo pri type reštriktívnych opatrení týkajúcich sa importu/exportu, bankových operácií a pod.;
- pri tomto type porušení je efektívnejšie mať harmonizovaný základ, nakoľko rozličný prístup v členských štátoch znižuje ich efekt a znehodnocuje snahu EÚ o spoločný postup pri presadzovaní spoločných hodnôt a mieru,
- harmonizovaná právna úprava uľahčí zavedenie takéhoto trestného činu do právneho poriadku SR a jej praxe spôsobom zvyšujúcim jeho účinnosť.

iii. Oznámenie Komisie (východiská budúcej harmonizačnej úpravy EÚ)

Podľa prílohy oznámenia Európskej komisie by nová harmonizačná úprava EÚ mala byť prijatá formou smernice ako minimálna harmonizácia a mala by upravovať nasledovné okruhy:

- vymedzenie základných pojmov s využitím krížových odkazov na existujúce právne nástroje;
- právomoc,
- trestnými by boli úmyselné konaniam, prípadne hrubá nedbanlivosť (úmyselné prehliadnutie povinnosti);
- trestným by malo byť podnecovanie, napomáhanie, navádzanie a pokus trestného činu,
- súčasťou článkov o trestných činoch, ktoré sa majú smernicou harmonizovať, by boli presné vymedzenia rôznych trestných činov týkajúcich sa porušenia reštriktívnych opatrení Únie, ako:
 - priame alebo nepriame sprístupňovanie finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov určenej osobe/subjektu alebo v ich prospech,
 - nezmrazenie finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov, ktoré patria určenej osobe/subjektu alebo ktoré určená osoba/subjekt vlastní, drží alebo kontroluje,
 - podieľanie sa na zakázaných finančných činnostiach, napríklad na poskytovaní nepovolených pôžičiek alebo úverov,
 - podieľanie sa na zakázaných obchodných, komerčných alebo iných činnostiach, napríklad na dovoze alebo vývoze tovaru a technológií, na ktoré sa vzťahujú zákazy obchodovania, alebo poskytovaní nepovolených služieb,
 - porušovanie podmienok uplatniteľných podľa povolení udelených príslušnými orgánmi,
 - nesplnenie akejkoľvek povinnosti poskytnúť informácie orgánom, ako je povinnosť nahlásiť všetky aktíva, ktoré patria určenej osobe/subjektu alebo ktoré určená osoba/subjekt vlastní, drží alebo kontroluje,
 - vedomé a úmyselné podieľanie sa na opatreniach alebo činnostiach, ktorých cieľom je priame alebo nepriame obchádzanie reštriktívnych opatrení, a to vrátane zapojenia sa do systémov vytvorených na utajenie aktív alebo zapojenia určených osôb/subjektov napomáhaním osobám/subjektom, ktoré sú predmetom reštriktívnych opatrení, vyhnúť sa ich vplyvu alebo poskytovaním zavádzajúcich informácií orgánom,
 - neoznámenie porušenia reštriktívnych opatrení alebo činností, ktoré majú viesť k ich obchádzaniu, a to v rozpore s osobitnou povinnosťou oznámiť to.
- sankcionované by mali byť ako fyzické tak i právnické osoby
- smernica by mala harmonizovať aj priťažujúce a poľahčujúce okolnosti,
- smernica by mala obsahovať aj ustanovenia o cezhraničnej spolupráci medzi členskými štátmi, inštitúciami, úradmi a agentúrami EÚ, ako aj s tretími štátmi.

Predloženie návrhu smernice sa očakáva po schválení návrhu rozhodnutia uvedeného v bode ii). Bezprostredne po predložení návrhu začnú rokovania príslušnej pracovnej skupiny s ambíciou čo najskoršieho prijatia.

iv. Trestný zákon

V rámci analýz bola posudzovaná aj úprava slovenského Trestného zákona, ktorá čiastočne môže reflektovať niektoré konania porušujúce sankcie, ak sa konanie zhoduje s tým, ktoré je už trestné podľa Trestného zákona (pozri napr. § 233 až 234, § 254 až 257 alebo § 259). Uvedené však bolo vyhodnotené ako nepostačujúce.

Ako riešenie sa posudzovali dva prístupy:

- a) úprava porušenia medzinárodných sankcií v Trestnom zákone, buď rozšírením niektorých ustanovení alebo zavedením úplne nového trestného činu. Tu je inšpiratívna úprava v Českej republike; zaujímavá je aj právna úprava Maďarska.
- b) priama úprava porušenia medzinárodných sankcií v zákone č. 289/2016 Z. z., ktoré by bolo považované za trestný čin spoločne so stanovením výšky a druhu trestu. Zákon by rozlišoval medzi konaním, ktoré je trestným činom a konaním ktoré je správnym deliktom alebo priestupkom. Zaujímavá je v tomto prípade úprava Rakúska, Francúzska, Nemecka alebo Slovinska.

Na základe vyššie uvedeného ÚKS dospela k záveru, odporučiť zavedenie trestnoprávneho postihu porušovania alebo obchádzania medzinárodných sankcií, a to úpravou v Trestnom zákone, vrátane sankcie umožňujúcej postihnúť majetku páchatel'a. V rámci práv bude primerane reflektovaná aj potreba úpravy zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pokiaľ ide o obsah, navrhuje sa počkať na zverejnenie návrhu smernice EÚ, ktorá bude trestnoprávny postih harmonizovať. Keďže pôjde o minimálnu harmonizáciu, nie je vylúčené prijatie aj prísnejších ustanovení v Trestnom zákone, avšak celková štruktúra budúcej slovenskej trestnoprávnej úpravy by mala kopírovať právnu úpravu smernice. Na vyšetrovanie takýchto prípadov by mohla byť zavedená príslušnosť pre orgány policajného zboru rovnako ako aj pre Kriminálny úrad finančnej správy.